

Olguța Creangă - Caia

Copilăria
Sfintei Parascheva de la Iași

Ilustrații de Violeta Zabolica - Diordiev

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2014

CUPRINS

I

Nașterea, casa părintească și meleagurile natale 7

II

Botezul cu îngeri 14

III

Făgăduința 19

IV

Școala Bisericii 26

V

Viața Măicuței Domnului
(Istoriisirile bunicului) 33

VI

Am trăit o noapte-n rai 42

VII

Derul de înălțimi 47

VIII

Pelerinaj în Cipru 51

IX

<i>Copilăria petrecută în Mănăstirea Maicii Domnului din Heraclea Pontului</i>	<i>57</i>
--	-----------

X

<i>Pelerinaj la Ierusalim</i>	<i>65</i>
-------------------------------------	-----------

XI

<i>Mănăstirea de fecioare „Nașterea Maicii Domnului” din Valea Jordanului, Deșertul Negev</i>	<i>87</i>
---	-----------

XII

<i>Calea fericirii</i>	<i>95</i>
------------------------------	-----------

<i>Postfață</i>	<i>102</i>
-----------------------	------------

I

Nașterea, casa părintească și meleagurile natale

ragi copii, vreau să vă descriu de aici, de la fața locului, colțul de rai în care s-a născut prunca Parascheva și vă invit să citiți și printre rânduri și printre gânduri, iar așa, împreună, să descifrăm din tainele acestor locuri mirifice.

Lumină serafică se împrăștie deasupra Mării Marmara și în Golful Cornul de Aur: soarele se scaldă în apa cristalină, aruncând reflexe aurii peste marmura albă ca neaua din care se ctioresc de la sine, în adâncimea mării, castele, munți și șesuri. Aici este raiul vietăților marine. Țărmul este înalt și stâncos, iar natura luxuriantă de pe coasta colinei satului Epivat¹ pare ruptă din cer cu tot cu pajiști și flori, livezi și păduri. Această regiune se numea cândva Trada².

De la poalele colinei și până sus, prin poieni, pe stâncile de marmură milenară, scobite de vreme și umplute cu aluviunile aduse de pârâiașele născute din ploi torențiale, ce se formează de obicei iarna, sămânța a rodit. Vezi și nu-ți vine să crezi că acolo cresc flori de colț, cactuși, mușchi, licheni, o mulțime de plante care te întâmpină cu îndrăzneală, părând a-ți spune:

¹ Toponimul Epivat, adică loc înalt, derivă din grecescul „a urca”, „a se înălța”.

² Toponim care amintește de traci. Aici locuiau greci, vlahi și alte neamuri.

„Bun venit!”. Coborând de pe munte cu dorința de a urca iarăși și iarăși, găsim case ce se pierd în peisajul de nedescris, mai presus de cuvinte.

Aici, Sofia și Nechita primiseră moștenire o casă mare, cu odăi multe, un adevărat castel, cu o verandă în care razele soarelui inundau sufletele cu nuanțe și tonuri asemenea unui curcubeu, iar Duhul Sfânt însuflețea permanent acest spațiu. Casa era clădită pe o stâncă, păstrând cu sfințenie arhitectura vremii și a locului. Împrejurul casei, livezile se prindeau ca într-o horă, iar mireasma florilor și a fructelor se impregna în tot ce întâlnea în cale. Lămâi, portocali, curmali, bananieri, laolaltă cu oleandri și palmieri, țineau umbră potecilor și caselor. Păsările cerului împrumutau culorile florilor pentru a-și împodobi penajul. Pe terasele în trepte, livezi de măslini înnobilează colina ce străjuiește acest paradis. Mai sus încep pădurile cu copaci fel de fel, cei mai mulți scunzi, cu scoarța groasă, coroana stufoasă din frunze mici și cerate, ca să reziste în bătaia soarelui. În păduri sunt și arbori veșnic verzi, xerofiti (esențe lemnoase specifice acestor zone): stejari de plută, stejari veșnic verzi, pini de Alep, cedri de Liban și chiparoși falnici ce amintesc de Psalmul 103: „Locașul cocostârcilor în chiparoși. Munții cei înalți adăpost cerbilor, stâncile – scăpare iepurilor”. Animalele sălbatice fug de ici colo, ascunzându-se de privirile curioase. În păduri copacii se îndemneau între ei ca și cum ar fi fost o familie numeroasă. Din când în când, câte un incendiu pârjolea totul în cale și rămâneau doar câțiva copaci arși pe jumătate, care își păstrau semințele. Se zice că Dumnezeu trimitea îngerii lucrători, care împrăștiau semințele copacilor prin cenușa prielnică rodirii și creșterii rapide. De aceea, aici pădurile se regenerau văzând cu ochii.

II

Botezul cu îngeri

ortocalii din livada care împrejmua casa părintească răspândeau parfum de flori și de fructe. Muguri de flori îmbobocite se desfăceau și petalele zburau una câte una, până ce rodul se ivea, iar când acesta dădea în pârg, alte flori veneau la rând și tot așa, încât acolo părea că se ascundeau heruvimii și serafimii trimiși de Dumnezeu să vegheze și să cânte la botezul copiilor.

Părintele Damian a dat de veste că în duminica ce va să vină se va săvârși Taina Botezului pruncei Parascheva. Copiii din Epivat s-au îmbrăcat în straie de bucurie și dis-de-dimineată au dat fuga la biserică, pentru ca, împreună cu ceilalți enoriași, să primească o nouă creștină în sânul Bisericii. Când a apărut alaiul, cu prunca înfășată în straie tivite cu fir de aur și de argint, ținută în brațe de nașii cinstiți, unii trimiși de patriarh, iar alții de împărat, preoții i-au întâmpinat în pridvor și au început rânduiala slujbei. Sfântul Apostol Pavel spune: „Să lepădăm dar lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii” (Romani 13, 12). Soborul de preoți, în care slujea și părintele Sebastian, bunicul pruncei, a început săvârșirea Tainei Botezului.

Cu veselie cerească, copiii au înconjurat cristelnița, împodobită cu dantele, broderii și petale de trandafir. Ei cântau împreună cu heruvimii și serafimii și s-au înspăimântat când

VI

Am trăit o noapte-n rai

ra noapte adâncă atunci când mama Sofia a auzit cum Parascheva stă la sfat cu cineva. A deschis ușa la camera copilei și, nevăzând pe nimeni, a întrebat-o:

– Parascheva, cu cine vorbeai mai devreme?

– Mamă, am trăit o noapte-n rai! M-am trezit într-o livadă, unii pomi erau înfloriți, iar alții plini de roade. Un râu curgea prin livadă și o împrăștiată, păsările roiau prin pomi, iar în zare se deslușea o mănăstire și se auzea ecoul clopotelor. Îngerul meu păzitor mă striga într-acolo. Nici nu pot, mamă, să-ți explic strălucirea raiului! Se părea că în acea mănăstire era o ceată de monahii împărțită în triade, precum îngerii.

– Parascheva, poate a fost un vis trecător, hai să ne închinăm împreună ca Dumnezeu să-ți limpezească mintea.

Mamă, am intrat și eu ucenică acolo și mă simțeam minunat. Măicuțele făceau pravila și erau luminoase – aveau aură împrejurul capului, așa cum au sfinții. Lacrimile rugăciunii curgeau șuvoi pe chipurile lor, încât și hainele le erau spălate de acestea. Speriată, m-am trezit, am sărit la colțul cu icoane și în genunchi strigam: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătoasa”. Atunci, un glas de înger mi-a răspuns: „Parascheva, îți descopăr raiul pentru că îl vei dobândi”.

IX

Copilăria petrecută în Mănăstirea Maicii Domnului din Heracleea Pontului

n zorii zilei, când orizontul era învăpăiat de razele soarelui, Parascheva și părinții ei, Sofia și Nechita, însoțiți de bunicii materni, preoteasa Emanuela și părintele Sebastian, au urcat pe puntea corăbiei care mergea la Constantinopol. Aici îi aștepta viitorul episcop de Madite, Eftimie, fratele Paraschevei. Împreună au mers și s-au închinat din biserică în biserică și din mănăstire în mănăstire, iar în Biserica Sfânta Sofia au udat cu lacrimi și moaștele Sfintei Ana, la care Parascheva avea mare evlavie. Micuța savura din raiul pământesc, dar gândul și dorul ei se înălțau spre Mirele Ceresc.

Bunicul reunise familia tocmai cu gândul la binecuvântarea pe care o aștepta nepoata sa de a petrece restul copilăriei și restul vieții la mănăstire. Copila își alesese ca loc de rugăciune Mănăstirea Maicii Domnului din Heracleea Pontului. Petrecută doar de bunicul Sebastian, Parascheva a pornit spre lăcașul de închinare. Dar cu cât se rugau ei mai mult pe cale, cu atât se înmulțeau ispitele. O haită de animale sălbatice le-a tăiat calea, dar Parascheva s-a aprins ca o torță, încât fiarele s-au înspăimântat și s-au risipit și nici urma lor nu a mai rămas. Ajunși la poarta mănăstirii, aceasta era încuiată și bunicul a rămas acolo

XII

Calea fericirii

oată suflarea din Epivat a venit să atingă moaștele sfinte ale Paraschevei. Patriarhul Constantinopolului a reunit Sfântul Sinod, din care făcea parte și episcopul de Matide, Eftimie, și recunoscând viața sa sfântă, au trecut-o pe Parascheva în rândul sfinților lui Dumnezeu. Cei care se atingeau de sfintele moaște și erau bolnavi primeau sănătate. Din patru zări veneau creștinii să se bucure și se închinau la moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva.

Sfintele moaște, puse în raclă de aur, pecetluite, au fost depuse cu onoruri în biserica din Epivat. Aici stat-au spre curățarea și ajutorarea multora, vreme de două veacuri. Minunile făcute de Sfânta Cuvioasă Parascheva covârșesc și numărul stelelor și nisipul mării.

După două veacuri, sfintele moaște au fost dăruite crailor bulgari, la Târnovo, apoi au fost mutate la Belgrad, unde minuni peste minuni s-au săvârșit prin harul lui Dumnezeu. Trec alte veacuri și le găsim adăpostite, în mare cinste, în Catedrala Patriarhală Sfânta Sofia din Constantinopol.

Dar cum suntem sub vremi și ele se năpustesc asupra noastră cu păcatele nemărturisite încă, așa s-a întâmplat că asupra Patriarhiei de Constantinopol au venit vremuri tulburi și încețoșate și, ca să scape de datorii, patriarhul Partenie a dăruit sfintele

